

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Hendrik Consciencestraat (Ingelmunster, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2019A139
Januari 2019

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 1: RESULTATEN VAN HET BUREAUONDERZOEK

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Janiek De Gryse, Clara Thys, Wouter Van Goidsenhoven, Aaron Willaert, Floortje Heirman

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /

De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:

Janiek De Gryse, OE/ERK/Archeoloog/2015/00043

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2018

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Resultaten van het bureauonderzoek	7
1.1	Administratieve gegevens	7
1.2	Onderzoeksoopdracht.....	9
1.2.1	Doelstelling.....	9
1.2.2	Onderzoeksvragen	9
1.2.3	Juridische context	9
1.2.4	Randvoorwaarden	9
1.2.5	Archeologische voorkennis van het terrein	10
1.3	Werkwijze en strategie	11
1.3.1	Methode	11
1.3.2	Fysisch geografische situatie	11
1.3.3	Historische context en bekende archeologie.....	11
1.3.4	Archeologische indicatoren	11
1.3.5	Verstoringshistoriek.....	12
1.3.6	Introductie tot het projectgebied.....	13
1.3.6.1	Ruimtelijke situering.....	13
1.3.6.2	Geplande werken.....	14
1.4	Assessmentrapport.....	16
1.4.1	Fysisch geografische en geologische situatie	16
1.4.1.1	Landschappelijke situering	17
1.4.1.2	Tertiaire lithostratigrafie	22
1.4.1.3	Quartaire lithostratigrafie	23
1.4.1.4	Bodemvormingsprocessen	25
1.4.2	Historische en archeologische voorkennis.....	26
1.4.2.1	Historische context en bekende archeologische vindplaatsen	26
1.4.2.2	Archeologische indicatoren en cartografische bronnen	26
1.4.2.3	Overzicht van de gekende archeologische waarden	29
1.4.2.4	Huidige gebruik en verstoringen.....	41
1.5	Synthese	44
1.5.1.1	Interpretatie van aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed	45
2	Bibliografie.....	46

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).....	8
Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt). 8	
Figuur 3: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2017 (Bron: Geopunt).	13
Figuur 4: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2017 (Bron: Geopunt).	14
Figuur 5: Verkavelingsplan (Bron: Studiebureau Verhaeghe & Partners).	15
Figuur 6: Projectgebied weergegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt).	17
Figuur 7: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).	18
Figuur 8: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de waterlopen (Bron: Geopunt).	19
Figuur 9: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).	20
Figuur 10: Hoogteverloop, N-Z (Bron: Geopunt).....	20
Figuur 11: Hoogteverloop, W-O (Bron: Geopunt)	21
Figuur 12: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (Bron: Geopunt). ..	22
Figuur 13: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (Bron: Geopunt). .	24
Figuur 14: Projectgebied weergegeven op de Bodemkaart (Bron: Geopunt).	25
Figuur 15: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).....	27
Figuur 16: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca. 1840 (Bron: Geopunt).	27
Figuur 17: Projectgebied weergegeven op de Poppkaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt).....	28
Figuur 18: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de CAI (Bron: Geopunt).	29
Figuur 19: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt).	41
Figuur 20: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1991 (Bron: Geopunt).	42
Figuur 21: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2000-2003 (Bron: Geopunt).	42

Figuur 22: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2008-2011 (Bron: Geopunt).....	43
Figuur 23: Projectgbied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2017 (Bron: Geopunt).....	43

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.....	7
---	---

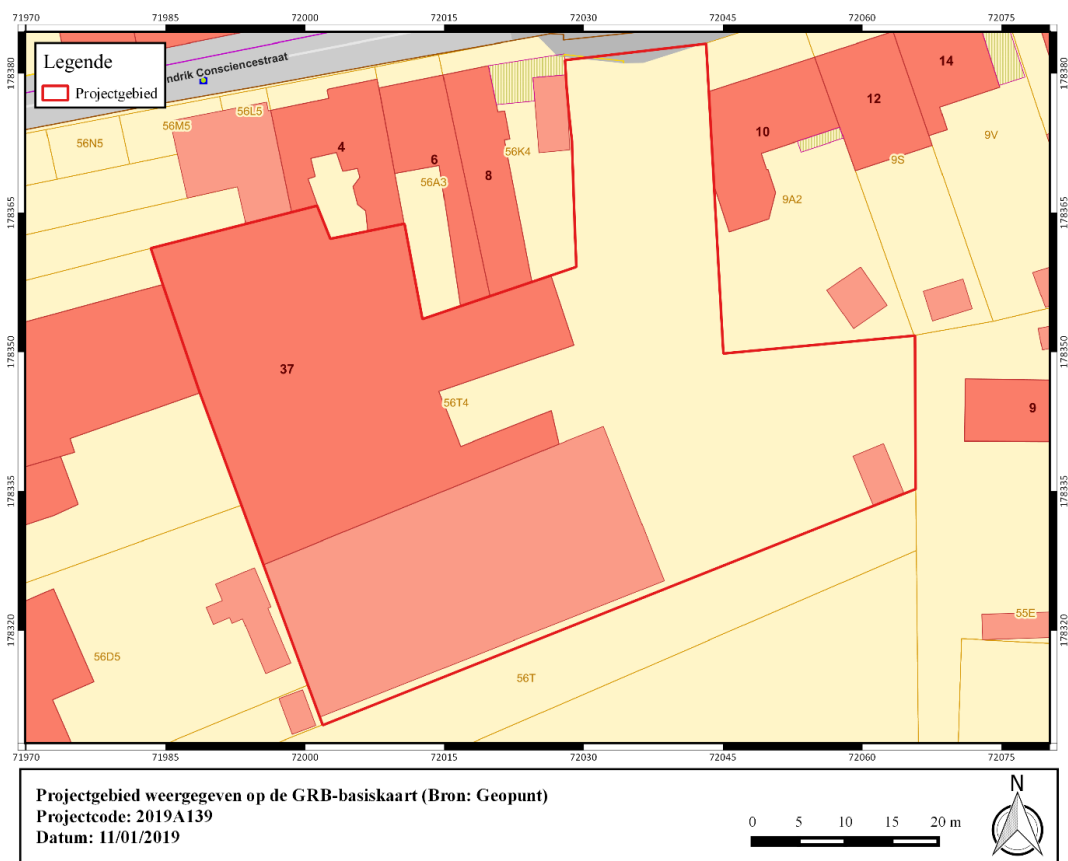
1 Resultaten van het bureauonderzoek

1.1 Administratieve gegevens

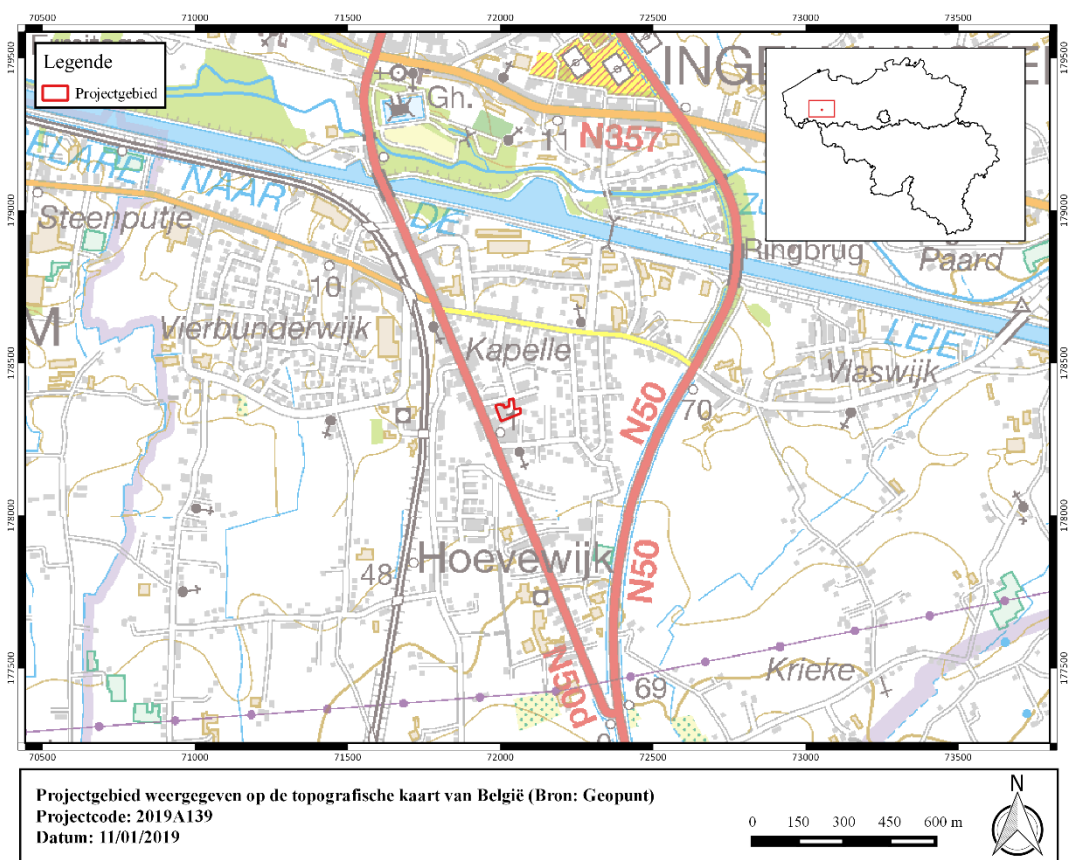
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Ingelmunster
	Deelgemeente	/
	Postcode	8770
	Adres	Hendrik Consciencestraat 8770 Ingelmunster
	Toponiem	Hendrik Consciencestraat
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{\min} = 71969$ $Y_{\min} = 178307$ $X_{\max} = 72080$ $Y_{\max} = 178384$
b) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Ingelmunster, Afdeling 1, Sectie C, nr. 56t4 Figuur 1	
c) Een topografische kaart van het onderzochte gebied waarvan de schaal afgestemd is op de grootte van het projectgebied	Figuur 2	
d) Alle betrokken actoren en specialisten	Janiek De Gryse (erkend archeoloog) Wouter Van Goidsenhoven (archeoloog) Clara Thys (archeoloog) Floortje Heirman (archeoloog) Aaron Willaert (historicus)	
e) Personen buiten het project die geraadpleegd of betrokken werden voor algemene wetenschappelijke advisering	/	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt).

1.2 Onderzoeksopdracht

1.2.1 Doelstelling

Het archeologisch vooronderzoek betracht altijd eerst door raadpleging van gekende en ontsloten informatiebronnen tijdens een bureauonderzoek eventueel aanwezig archeologisch erfgoed binnen het onderzoeksgebied te inventariseren, waarderen en veiligstellen.

1.2.2 Onderzoeksvragen

Voor het bureauonderzoek zijn volgende onderzoeksvragen te formuleren:

- Hoe is de aardkundige opbouw van het onderzoeksgebied?
- Welke processen van bodemvorming zijn bekend?
- Welke geomorfologische processen zijn te bekend?
- Welke aardkundige eenheden zijn archeologisch relevant en wat is hun diepteligging?
- Zijn er archeologische resten bekend binnen de grenzen van het plangebied?
- Welke is de aard en ouderdom van bekende archeologische resten?
- Welke is de conserveringsgraad en gaafheid van bekende archeologische resten?
- Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op eventueel aanwezige archeologische resten?

1.2.3 Juridische context

De initiatiefnemer wenst een terrein van 3029 m² groot aan de Hendrik Consciencestraat in Ingelmunster te verkavelen. Hiervoor dienen zij een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden aan te vragen en is men verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De geplande werken omvatten bodemingrepen. Het projectgebied bevindt zich niet in een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten is en het omvat niet het bijstellen van een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden. Het valt noch in een beschermde archeologische site, noch in een vastgestelde archeologische zone.

Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden waarbij het perceeloppervlak 3000 m² of meer bedraagt. Het gebied is op het gewestplan gekarteerd als woongebied.

1.2.4 Randvoorwaarden

Voor het bureauonderzoek worden enkel toegankelijke en beschikbare bronnen gebruikt.

Een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem is momenteel onmogelijk voorafgaand aan het aanvragen van de omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden. Binnen de contour van het plangebied is bebouwing en verharding aanwezig die gesloopt dienen te worden. Daarom wordt geopteerd voor de uitzonderingsprocedure waarbij een nota wordt aangeleverd op basis van een bureauonderzoek. In dit bureauonderzoek wordt nagegaan of er op het projectgebied een uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem noodzakelijk is en of (gedeeltelijke) vrijgave mogelijk is.

1.2.5 Archeologische voorkennis van het terrein

Binnen de grenzen van projectgebied Hendrik Consciencestraat Ingelmunster werd in het verleden geen archeologisch onderzoek uitgevoerd. In de omgeving zijn wel enkele archeologische vindplaatsen gekend (cfr. infra).

1.3 Werkwijze en strategie

1.3.1 Methode

In de praktijk resulteert het bureauonderzoek in een inschatting van het archeologisch potentieel van een onderzoeksgebied. Het archeologisch potentieel drukt een verwachting uit ten aanzien van voorkomen, aard, gaafheid en conservering van de archeologische resten in de ondergrond van de planlocatie. Het archeologisch potentieel is gebaseerd op vier variabelen: fysisch-geografische situatie, bekende archeologische vindplaatsen, archeologische indicatoren en verstoringshistoriek.

Pas na de vaststelling van het archeologisch potentieel kunnen onderbouwde inschattingen worden gemaakt over de planeffecten op eventueel archeologisch erfgoed.

1.3.2 Fysisch geografische situatie

Geologische, geomorfologische en bodemkundige data informeren over de genese van het landschap in het plangebied, de bodemopbouw en de ligging en de stratigrafische positie van sedimenten waarin archeologische fenomenen kunnen voorkomen. Een aantal (prehistorische) vindplaatstypen kunnen bovendien uitgesproken gekoppeld worden aan specifiek aanwijsbare landschapsvormen.

De aardkundige data laten ook toe om een verwachting te formuleren ten aanzien van de verschijningsvorm, d.i. de conserveringsgraad en gaafheid van het archeologische erfgoed.

Volgende informatiebronnen werden geconsulteerd t.b.v. een eerste aardkundige analyse:

- Tertiair en Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Toelichting bij de Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Bodemkaart van Vlaanderen
- Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen
- Hydrografische kaart van Vlaanderen

1.3.3 Historische context en bekende archeologie

Beschikbare historische en toponymische kennis over woonplaatsen (buurtschap, gehucht, dorp, stad) in en nabij het onderzoeksgebied kan een zinvol kader bieden om de betekenis van bekende archeologische vindplaatsen te evalueren.

Om een overzicht te krijgen van de bekende archeologische vindplaatsen binnen het onderzoeksgebied werd de Centrale Archeologische Inventaris van Agentschap Onroerend Erfgoed¹ geraadpleegd en is lokaal geïnformeerd naar recent onderzoek.

1.3.4 Archeologische indicatoren

Archeologische indicatoren omvatten diverse datacategorieën zoals resultaten van non-intrusieve archeologische prospectietechnieken (bijvoorbeeld vondstmeldingen van metaaldetectie), toevallige vondsten bij niet-archeologische graafwerken, maar vooral ook historisch-cartografische, iconografische data en fotocollecties. Ze vormen fysiek aanwijsbare

¹ <https://cai.onroerenderfgoed.be/>

fenomenen die een aanwijzing kunnen zijn voor de aanwezigheid, ter plaatse of in de nabijheid, van archeologische sites.

Archeologische indicatoren zijn gezocht in de Centrale Archeologische Inventaris van het Agentschap Onroerend Erfgoed en in ontsloten cartografische bronnen zoals:

- Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden, opgenomen op initiatief van de graaf de Ferraris (1771-1778)
- Atlas der Buurtwegen uit ca. 1841
- Kadasterkaart van Philippe-Christian Popp (1842-1879)

1.3.5 Verstoringshistoriek

De verstoringsgraad van het onderzoeksgebied bepaalt in belangrijke mate de te verwachten gaafheid en bewaringsgraad van eventueel aanwezig archeologische bodemarchief. Om een correcte inschatting van de verstoring van de bodem te kunnen maken kunnen allerhande bronnen van pas komen. Zo kan mondelinge informatie van vroegere gebruikers of bewoners, beschikbare plannen van (verdwenen) constructies, verslagen van bodemonderzoeken en saneringen of informatie over delfstoffenwinning relevante informatie bieden.

In het buitengebied wordt standaard de landbouwgebruikspercelenkaart geraadpleegd met het oog op de identificatie van percelen met beddenbouw of andere diep verstorende bewerkingen.² Aanvullende informatie over recent historisch landgebruik is afkomstig van geraadpleegde luchtopnames vanaf 1971.³

² <http://www.geopunt.be/>

³ <http://www.geopunt.be/>

1.3.6 Introductie tot het projectgebied

1.3.6.1 Ruimtelijke situering

Het onderzoeksterrein is gelegen in Ingelmunster, in de provincie West-Vlaanderen. De gemeente kent een vlak reliëf en wordt van west naar oost doorsneden door de Mandel. Ingelmunster is gelegen in zandlemig Vlaanderen. Het grenst aan Meulebeke (noorden en noordoosten), Oostrozebeke (oosten), Hulste (zuidoosten), Lendelede (zuidwesten), Izegem (zuidwesten), Emelgem (noordwesten).

Het plangebied grenst ten noorden aan de Hendrik Consciencestraat en in het oosten, westen en zuiden wordt het omringd door bebouwde percelen. Het dorpscentrum van Ingelmunster bevindt zich op ongeveer 1,3 kilometer ten noorden van het projectgebied. Het projectgebied beslaat een oppervlakte van 3029 m² en omvat perceel 56t4 van afdeling 1, sectie C. Op zo'n 200 m ten westen stroomt een uitloper van de Mandel.

Figuur 3: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2017 (Bron: Geopunt).

1.3.6.2 Geplande werken

1.3.6.2.1 Bestaande toestand

De totale oppervlakte van het onderzoeksterrein bedraagt 3029 m². Binnen de contouren van het onderzoeksgebied is het overgrote deel in gebruik als bebouwde zone en verharding. In het zuidoosten van het projectgebied is ongeveer 160 m² ingenomen als groenzone met bomen. Om de geplande werken te realiseren dienen de bestaande gebouwen gesloopt en de verharding verwijderd te worden. De gebouwen zijn op heden niet onderkelderd.

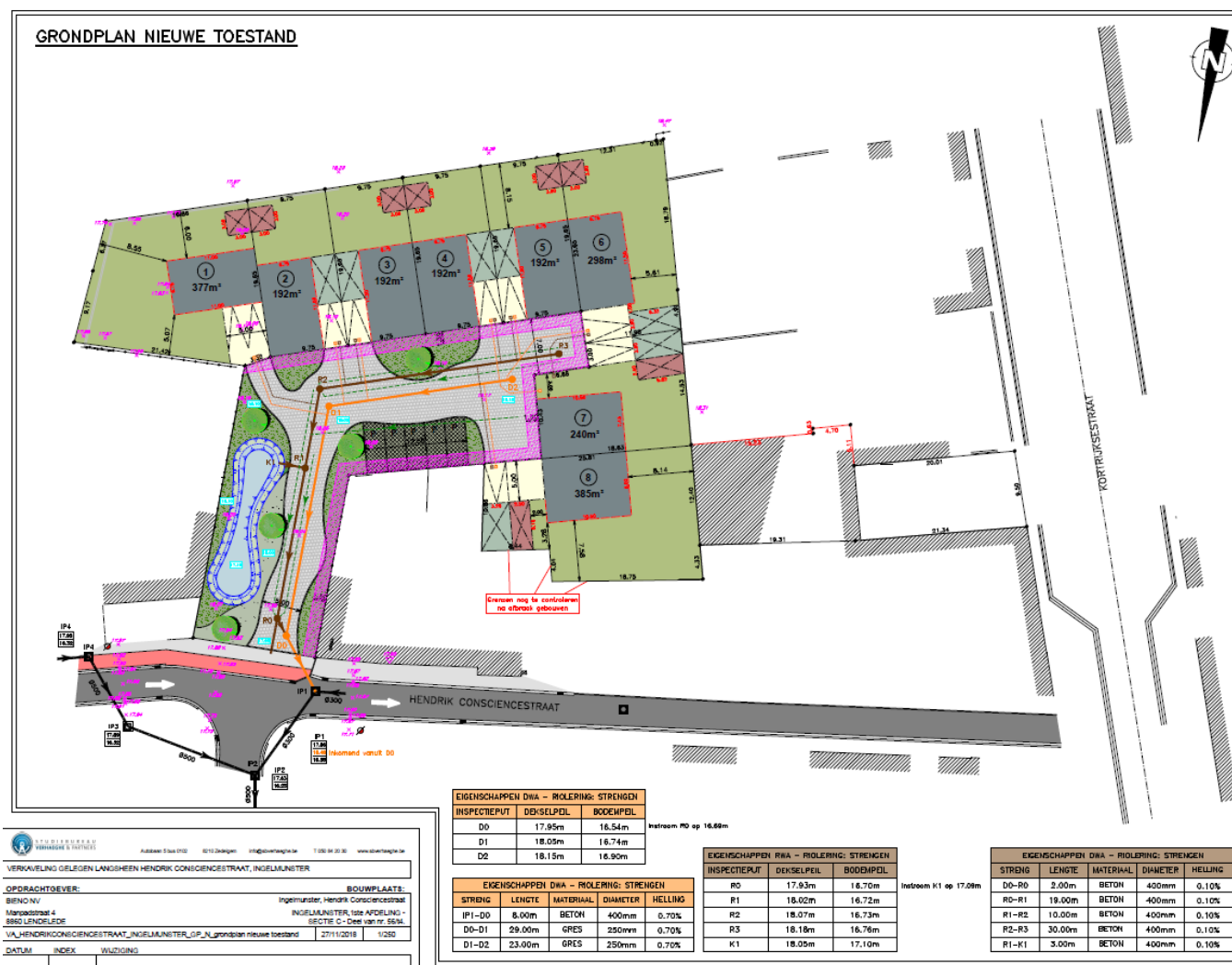
Figuur 4: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2017 (Bron: Geopunt).

1.3.6.2.2 Ontworpen toestand

De opdrachtgever wenst een terrein van 3029 m² aan de Hendrik Consciencestraat in Ingelmunster te verkavelen. De initiatiefnemer plant er een verkaveling van acht loten, bijhorende nutsvoorzieningen en een nieuw aan te leggen centrale wegenis.

Verspreid over het plangebied worden acht loten ontwikkeld. De oppervlaktes van de loten variëren: 377 m², 192 m², 192 m², 192 m², 192 m², 298 m², 240 m² en 385 m². Daarnaast is een centrale wegenis met een totale oppervlakte van ongeveer 510 m² gepland. Langsheen deze weg zijn groenzones voorzien.

Het lijkt geen twijfel dat alle geplande werken in het kader van de ontwikkeling, het met de bouwwerken gepaard gaande werfverkeer en de mogelijk toekomstige ingrepen in de individuele kavels, het potentieel archeologisch bodemarchief op het volledige plangebied zullen verstoren.

Figuur 5: Verkavelingsplan (Bron: Studiebureau Verhaeghe & Partners).

1.4 Assessmentrapport

Het assessmentrapport omvat alle relevante gegevens die over het projectgebied verzameld kunnen worden uit toegankelijke literatuur en kaartmateriaal, die bijdragen tot het gefundeerd inschatten van het archeologisch potentieel van het plangebied. Om dit laatste te bereiken worden de verzamelde gegevens met elkaar vergeleken, geconfronteerd en samengelegd. Dit rapport heeft als doel het plangebied binnen zijn archeologisch en landschappelijk kader te plaatsen, rekening houdend met de geplande bodemingrepen. De studie maakt gebruik van verschillende datasets, waarbij het uitgangspunt steeds het ontwerpplan van de toekomstige bodemingrepen is. Dit ontwerpplan wordt telkens geprojecteerd op de geologische, bodemkundige en historische kaarten. Alle kaartmateriaal werd vervaardigd met behulp van QGIS, een geografisch informatiesysteem.

Op basis van deze assessment van het projectgebied kan een gegronde argumentatie opgesteld worden over de noodzaak en het nut van al dan niet verder te nemen archeologische maatregelen, die uiteengezet worden in deel 2: het programma van maatregelen.

1.4.1 Fysisch geografische en geologische situatie

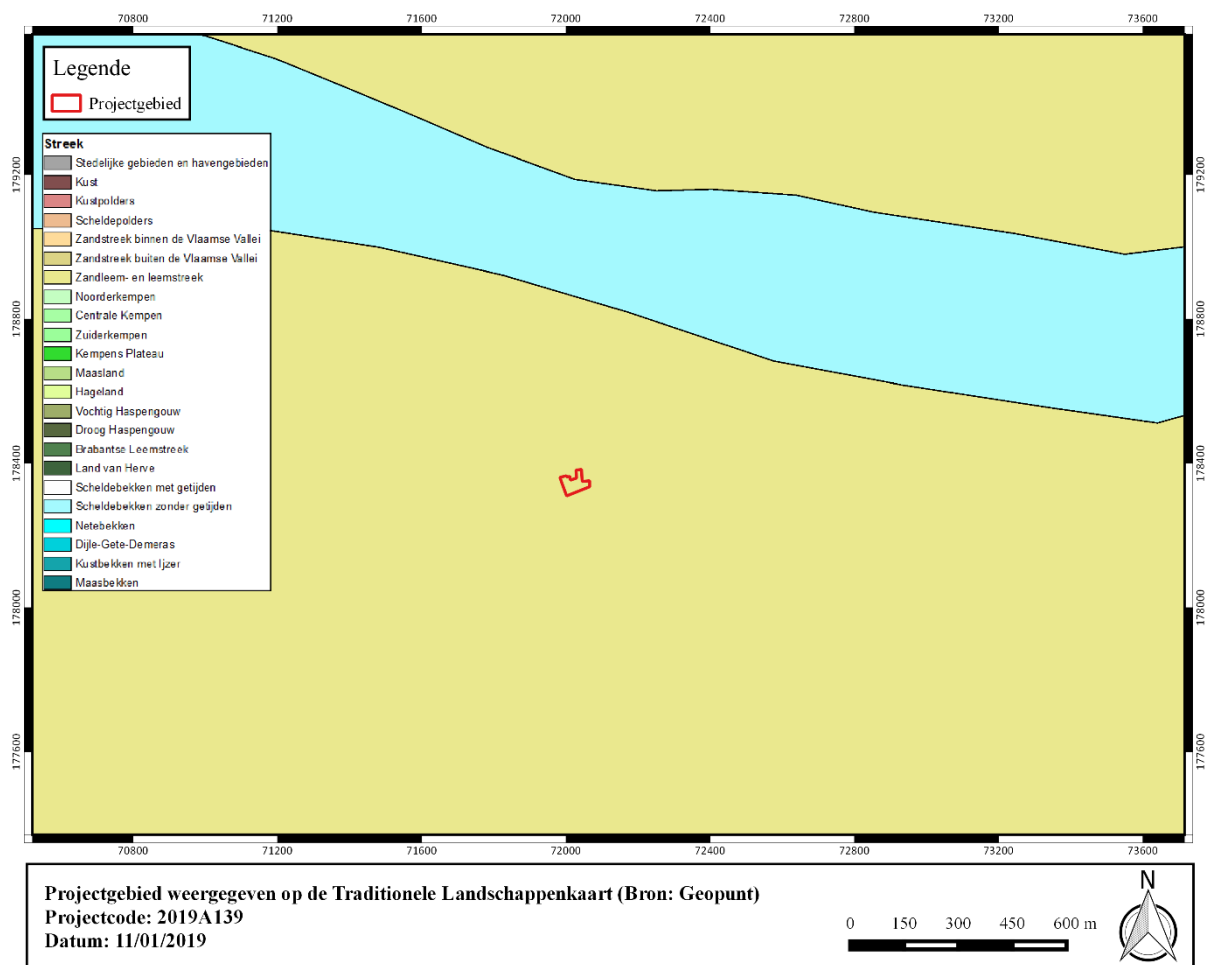
Bron	Informatie
Landschappelijke situering	Zandleem- en leemstreek
Tertiair	Lid van Aalbeke (Fm. Kortrijk)
Quartair	Type 3: fluviatiele afzettingen / eolische afzetting / hellingsafzettingen
Bodemtypes	Pcc, OB
Potentiële bodemerosie	Niet van toepassing
Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen	17,5 - 18,3 m TAW
Hydrografie	Leiebekken (deelbekken: Mandel) Waterlopen: Kanaal Roeselare-Leie, Mispelaarbeek

1.4.1.1 Landschappelijke situering

Het projectgebied is gelegen in de zandleem- en leemstreek in het Land van Roeselare-Kortrijk. Ten noorden vormt de Mandel de grens met het Plateau van Tielt.

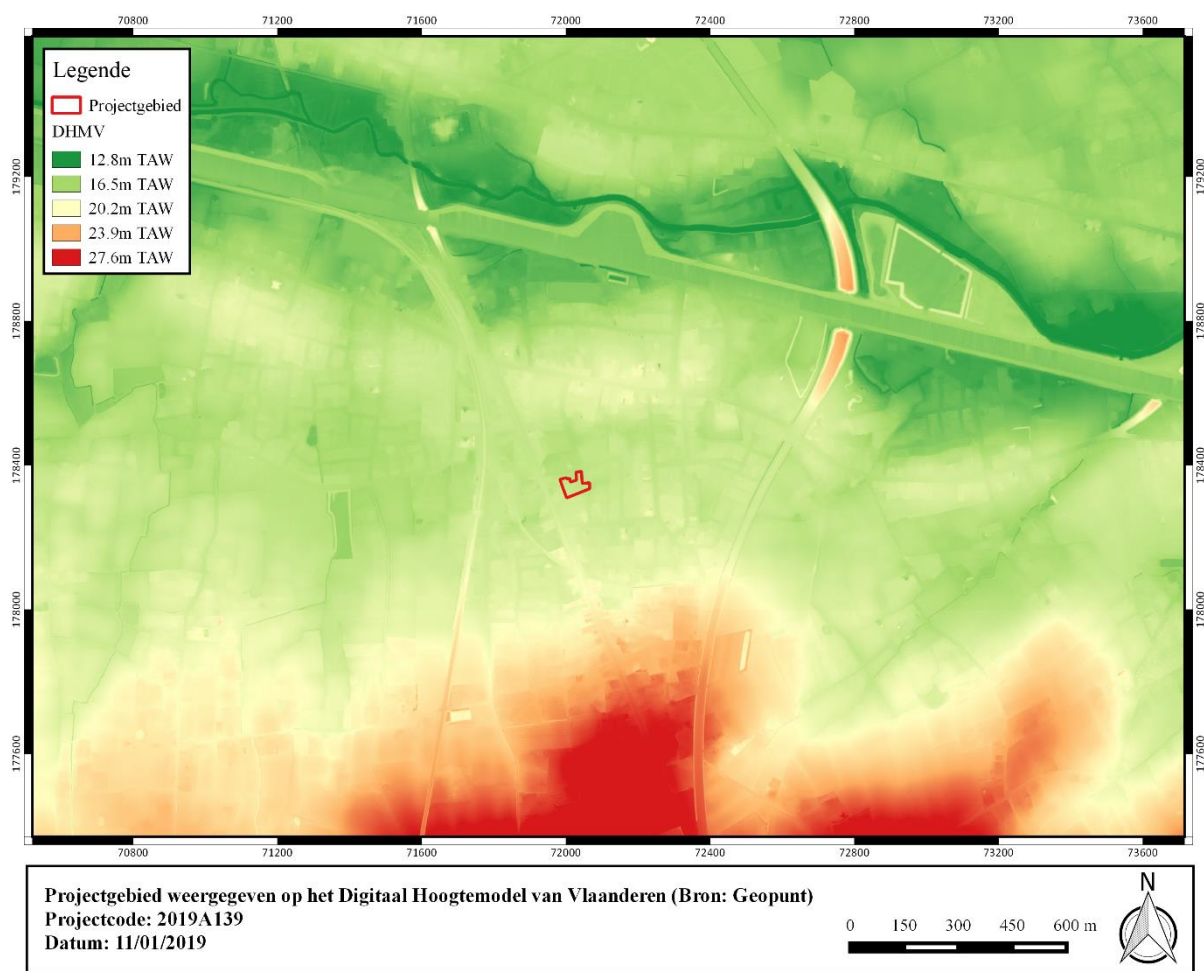
Het onderzoeksterrein bevindt zich tussen de lager gelegen vallei van het Kanaal Roeselare-Leie en de hoger gelegen zuidwest-noordoost georiënteerde Rug van Lendeledede. Deze zandleemrug vormt de waterscheidingslijn tussen het Leie- en het Mandelbekken. De hoogte van het plangebied zelf varieert tussen 17,5 en 18,3 m TAW. In de zuidwestelijke hoek van terrein is een duidelijke verhoging zichtbaar.

Hydrografisch is het projectgebied gelegen in het Leiebekken, deelbekken Mandel. Op 600 m ten noorden van het onderzoeksterrein is het Kanaal Roeselare-Leie gelegen, 150 m verder noordwaarts stroomt de Mandel. Op 1,3 km ten oosten van het plangebied bevindt zich de Mispelaarbeek die afstroomt naar de Mandel.

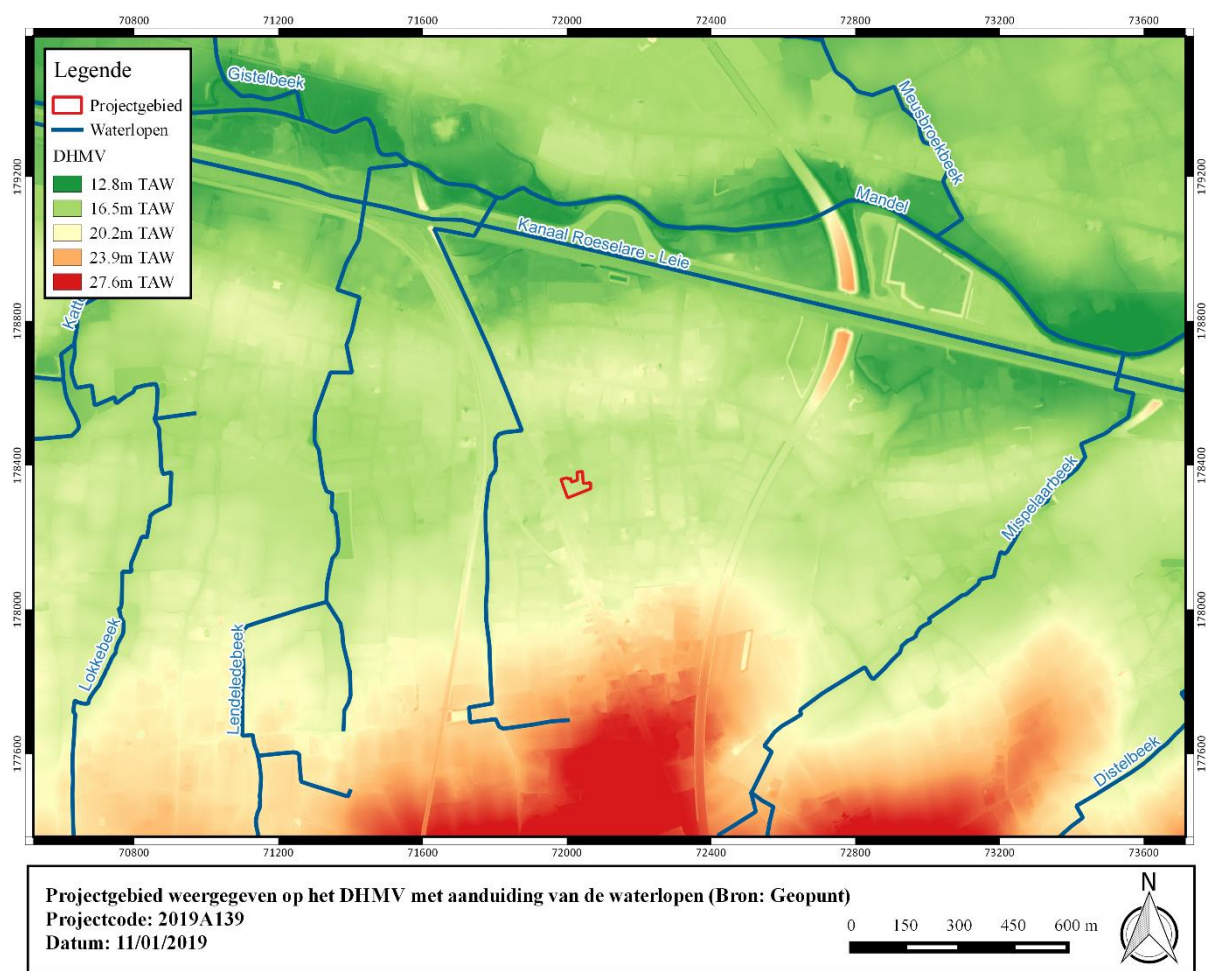

Figuur 6: Projectgebied weergegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt).

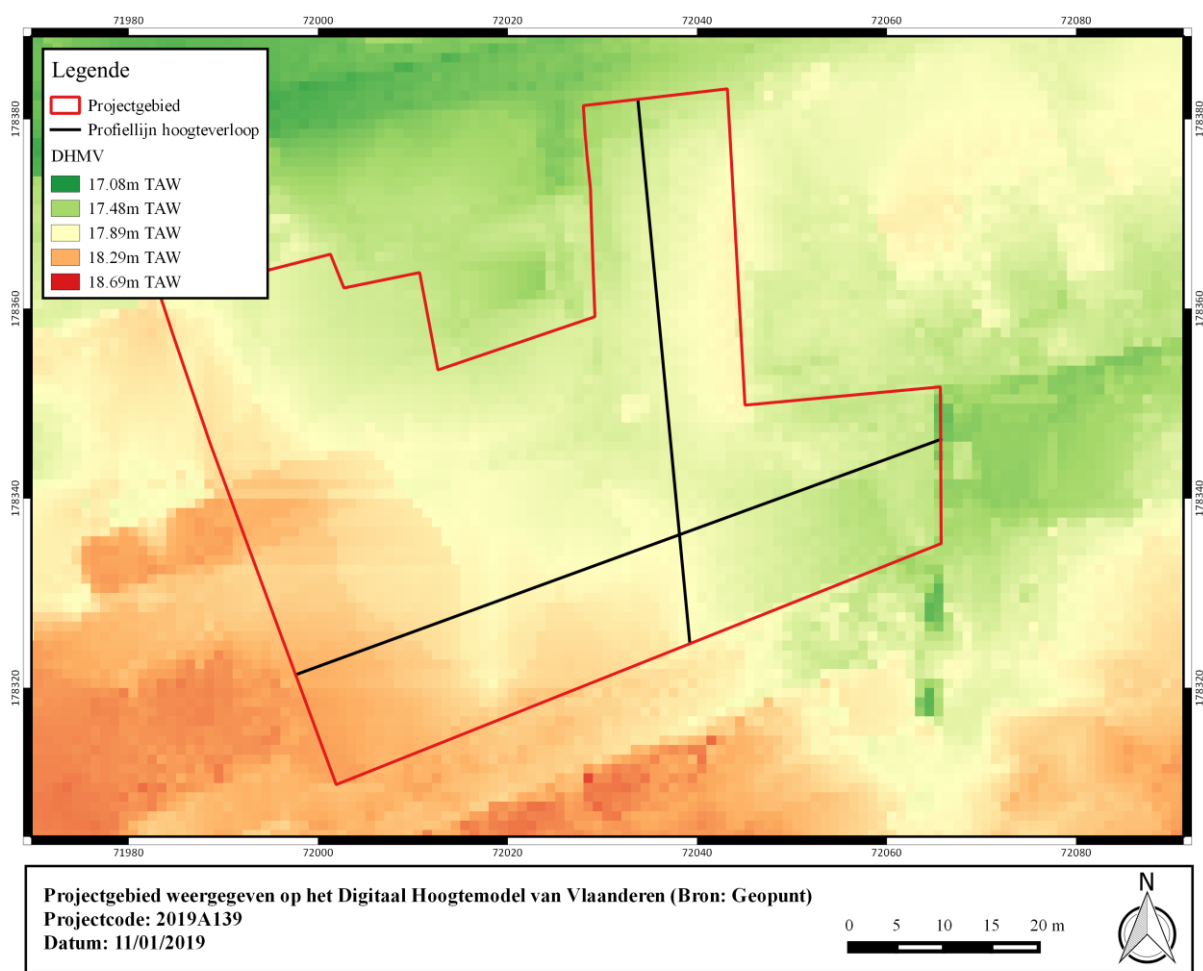

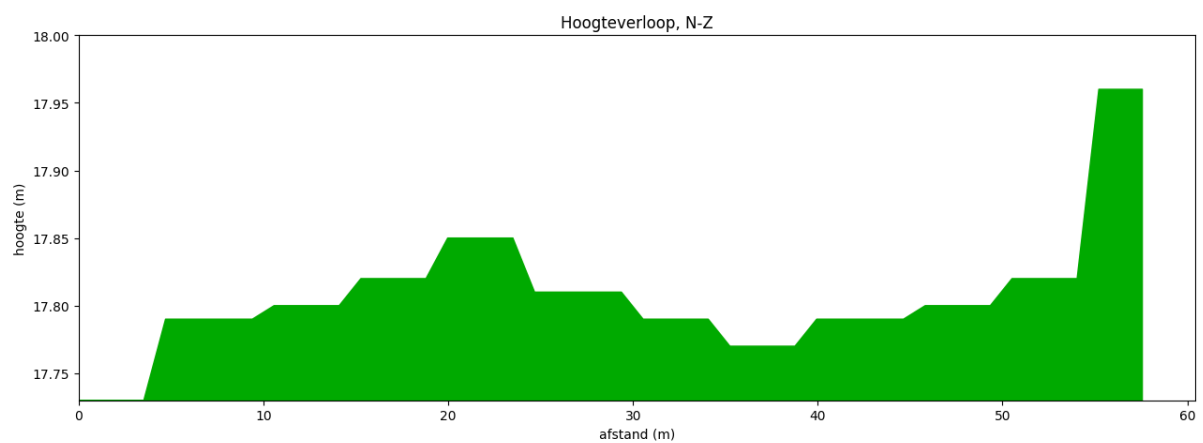
Figuur 7: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).

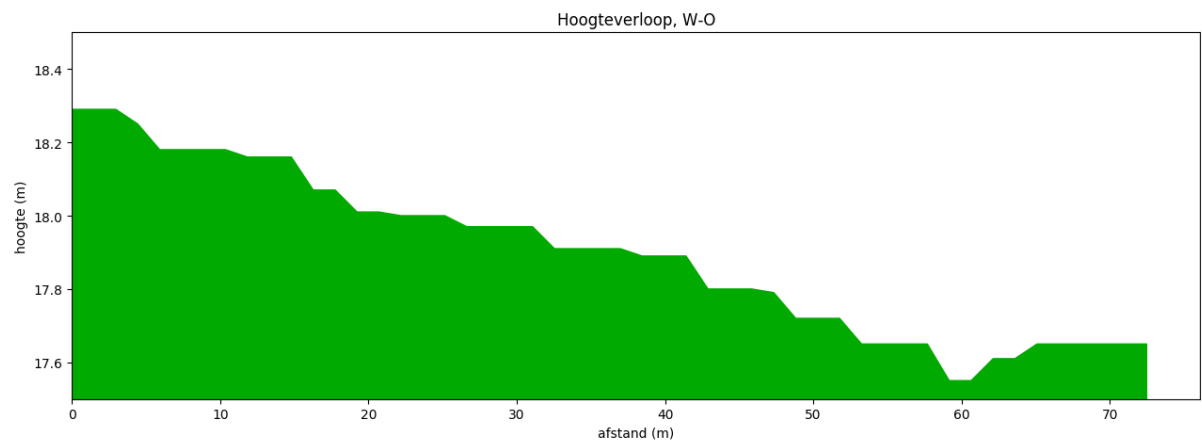
Figuur 8: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de waterlopen (Bron: Geopunt).

Figuur 9: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).

Figuur 10: Hoogteverloop, N-Z (Bron: Geopunt).

Figuur 11: Hoogteverloop, W-O (Bron: Geopunt)

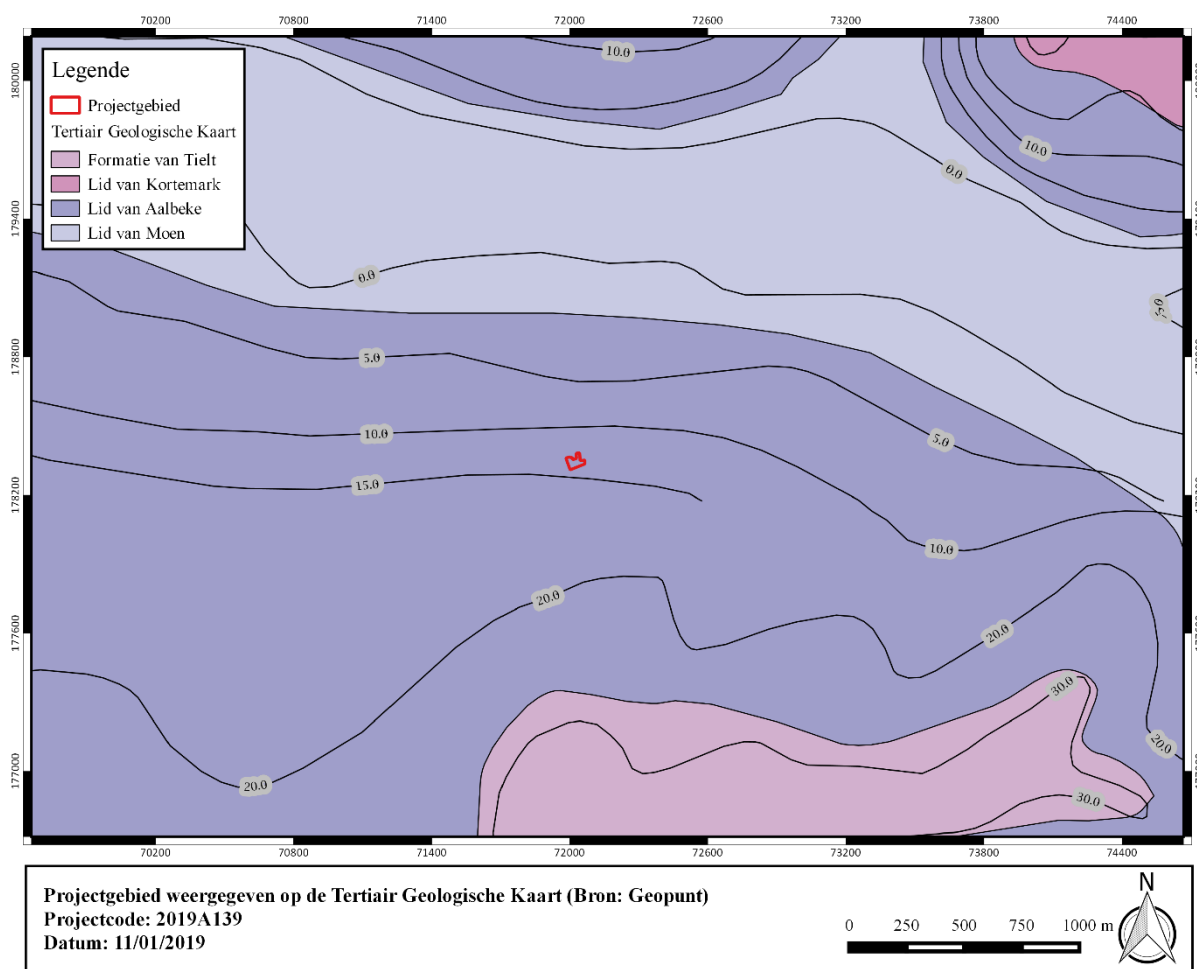

1.4.1.2 Tertiaire lithostratigrafie

Het projectgebied bevindt zich ter hoogte van de **Formatie van Kortrijk**. Deze formatie bestaat hoofdzakelijk uit mariene kleiige sedimenten, die weinig macrofossielen bevatten en is de eerste afgezette formatie van het Vroeg-Eoceen (54,8 Ma – 49,0 Ma). Over het algemeen worden de afzettingen siltiger of zandiger (ondieper afzettingsmilieu) naar het zuidoosten toe en homogeen kleiiger naar het noorden en noordoosten toe (dieper afzettingsmilieu). Deze formatie kan een dikte van 100 m bereiken en rust op de Formatie van Landen. De Formatie van Kortrijk wordt ingedeeld in vier leden; van onder naar boven: het Lid van Mont-Héribu, het Lid van Saint-Maur, het Lid van Moen en het Lid van Aalbeke. Het Lid van Mont-Héribu rust op de Groep van Landen.

Meer precies wordt het **Lid van Aalbeke** in de ondergrond aangetroffen. Dit lid is opgebouwd uit een fijnsiltige homogene klei, afgezet in een rustig open-shelf milieu. Het manifesteert zich vaak als een grijze plastische klei die soms fossielen, zandsteenconcreties en laagjes grijs zand bevat. Deze klei wordt uitgebaat voor vervaardiging van bakstenen, dakpannen en siertegels.

Op basis van de isohypsenkaart van het Tertiair kunnen we deze afzettingen situeren op een hoogte tussen 10 en 15 m TAW. Gezien de maaiveldhoogte ter hoogte van het projectgebied ca. 17.5 tot 18.3 m TAW bedraagt op het hoogste punt, worden de Tertiaire sedimenten dieper in de bodem aanwezig verwacht en zullen ze de bodemgesteldheid beïnvloeden.

Figuur 12: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).

1.4.1.3 Quartaire lithostratigrafie

Na de geleidelijke terugtrekking van de laat-Tertiaire zeeën in noordelijke richting kwam het noorden van België droog te liggen. Vanaf de kustlijn begonnen enkele rivierdalen (o.a. de Leie) zich gradueel in te snijden. Door afwisseling van erosiefasen en accumulatiefasen gebonden aan de Quartaire omwisselingen van het klimaat werd het oppervlak in de Tertiaire afzettingen verlaagd en werden grindlagen steeds op een lager peil afgezet. Op deze manier hebben deze erosie- en accumulatiefasen de vroeg- en midden-Pleistocene (2.58 - 0.126 Ma) aangelegd.

In het Riss-glaciaal (0.238 – 0.126 Ma) werd het terras van Meulebeke als gevolg van twee belangrijke erosiefasen doorbroken door een diepe zijgeul van de Leiethalweg, zijnde de Mandel. Aan het begin van het Eem-interglaciaal (0.126 – 0.116 Ma), wanneer de zeespiegel nog op een laag peil stond, zorgde een hernieuwde erosiefase ervoor dat het Mandeldal zich verder kon uitdiepen in de klei van het Lid van Aalbeke. Later in het Eem-interglaciaal, tijdens het klimaatoptimum, werden op de overstromingsvlakte van de Mandel lemige en venige fluviale sedimenten afgezet.

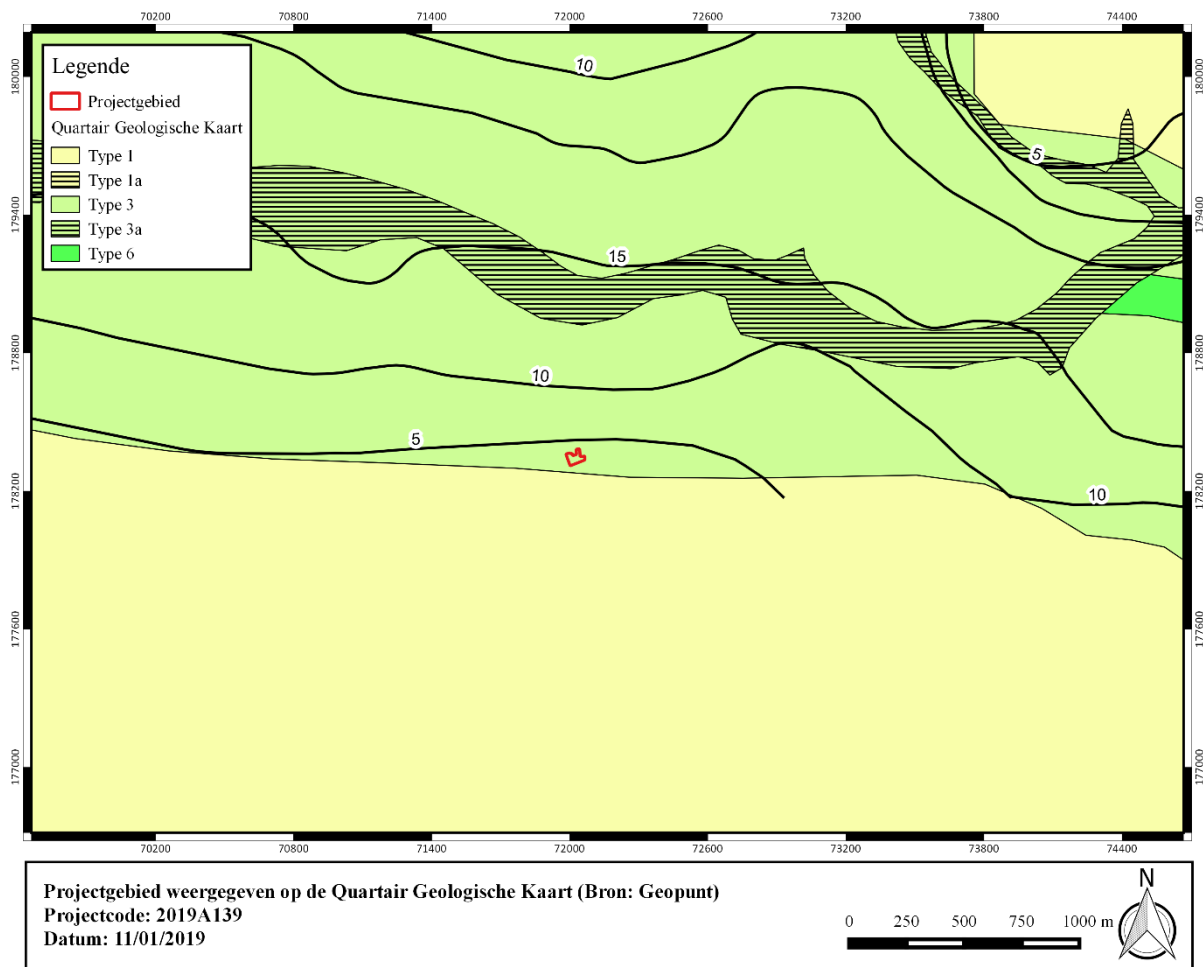
Na deze warmere periode begon in het Weichseliaan (0.116 Ma – 11.7 ka) een nieuw glaciaal. De opnieuw dalende zeespiegel bracht een volgende erosiefase met zich mee. De sedimenten die waren afgezet tijdens het Eemiaan werden bij deze grotendeels weggeërodeerd. Later werden onder periglaciaire omstandigheden door verwilderde geulen grove fluvio-periglaciaire sedimenten afgezet. Deze sedimenten zijn in wezen geremanieërd Tertiair en vroeg-Quartaire afzettingen.

Tijdens het koude, droge Pleniglaciaal (74 – 14.65 ka; Weichseliaan) werd het Mandeldal deels opgevuld met niveo-eolische of –fluviale afzettingen. Naar het einde van het Weichseliaan toe gebeurde de afvloei van de hoofdalbodem langs de belangrijkste fluvio-periglaciaire geulen. Na de afloop van het Weichseliaan waren de valleien door de aanhoudende erosie dieper ingesneden waardoor de fluvio-periglaciaire vlakte in een terras was gezet. De wind had vrij spel op de drooggevalle valleibodems en creëerde lokaal dekzand.

De Quartairgeologische kaart karteert het projectgebied als zijnde Quartair **Type 3**. Dit weerspiegelt grotendeels een afzettingsmilieu zoals hierboven besproken werd. Quartair Type 3 bestaat uit een basis van fluviale afzettingen van het Weichseliaan, gevolgd door een eolische afzettingen van het Weichseliaan tot mogelijk vroeg-Holoceen bestaande uit zandleem tot leem. Dit pakket kan eventuele hellingsafzettingen van het Quartair bevatten.

In zuiden grenst het projectgebied op enkele tientallen meters aan Quartair **Type 1**. Dit type is zeer gelijkaardig aan Type 3 met het grote verschil dat aan de basis van afzettingen van Type 1 geen fluviaal sediment van het Weichseliaan aanwezig is.

Figuur 13: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).

1.4.2 Historische en archeologische voorkennis

1.4.2.1 Historische context en bekende archeologische vindplaatsen

De eerste vermelding van Ingelmunster is als *Ingelmoenstre* in 1099, wat etymologisch verklaarbaar is als Engels klooster. Reeds in de eerste helft van de 7de eeuw zouden missionarissen het gebied gekerstend hebben. In de tweede helft van de 11de eeuw bouwt Robrecht de Fries, graaf van Vlaanderen een kasteel op de vermeende locatie van voornoemd Engels klooster. Het kasteel, dat zich situeerde op de strategische kruising tussen de Mandel en de (krijgs)weg Kortrijk-Brugge, werd ook wel de ‘Sleutel van Vlaanderen’ genoemd.

Ingelmunster zou in 1297 een belangrijke rol spelen in de strijd tussen de graaf van Vlaanderen en de Franse koning Filips IV. Ca. 1452 wordt het dorp platgebrand als opstandige Gentenaren het kasteel tevergeefs aanvallen. In de 15e en de 16e eeuw heeft het dorp zwaar te lijden onder oorlogsgeweld. In 1580 staan Spaanse troepen en die van Willem van Oranje tegen elkaar bij de Slag van Ingelmunster.

Tijdens beide wereldoorlogen fungeert Ingelmunster als een spoorwegknooppunt en lokaal bevoorradingscentrum voor de Duitse bezetter. Gedurende WO I is het Duits hoofdkwartier van de Noordelijke legers ondergebracht in het kasteel. Tevens worden twee vliegpleinen aangelegd. Tijdens de tweede Wereldoorlog kent het dorp grotere vernielingen, o.a. door een Duits bombardement in mei 1940.⁴

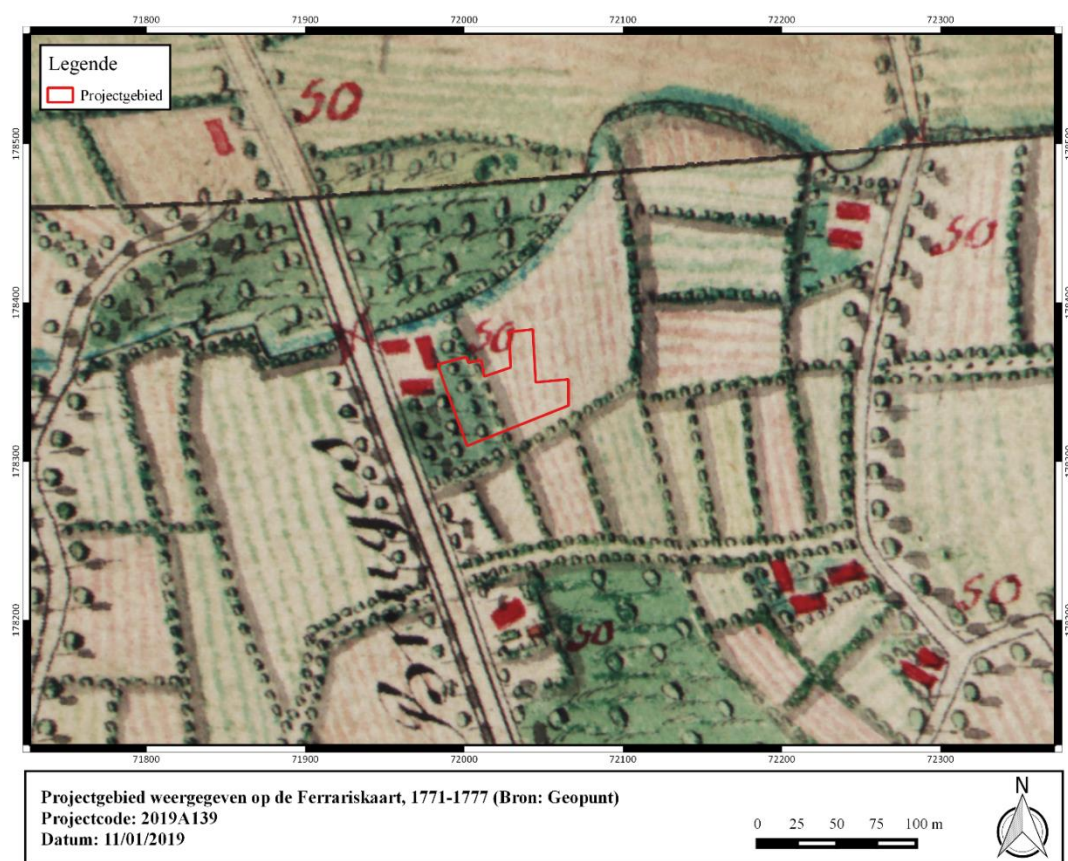
1.4.2.2 Archeologische indicatoren en cartografische bronnen

Het plangebied is op meerdere historische kaarten af te lezen. Hieronder worden zowel de Ferrariskaart de Atlas der Buurtwegen, de Poppkaart en twee loopgravenkaarten besproken.

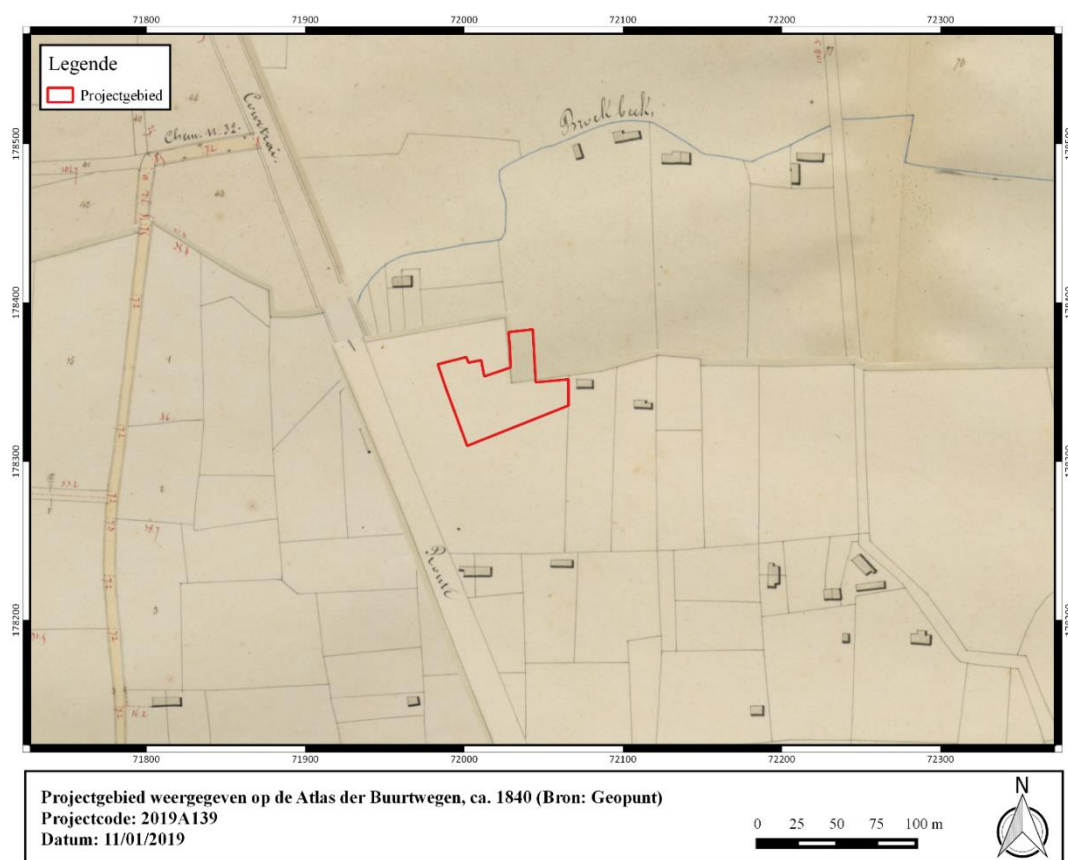
Het oostelijk deel van het plangebied wordt op de Ferrariskaart gekarteerd als akkerland/veld, het westelijk deel als een boomgaard. We kunnen stellen dat deze boomgaard waarschijnlijk zal horen bij de hoeve die zich net ten noordwesten van het projectgebied bevindt. Zowel de akker als de boomgaard worden omzoomd door bomen. Het verloop van de Kortrijkstraat, die zich ten westen van het onderzoeksterrein bevindt, is reeds duidelijk weergegeven op de Ferrariskaart. Ten noordwesten van het projectgebied, op de Kortrijkstraat, is een gedempte kruising met een waterloop gelegen.

Zowel de Atlas der Buurtwegen als de Poppkaart geven geen bebouwing weer ter hoogte van het projectgebied.

⁴ Agentschap Onroerend Erfgoed 2017: *Ingelmunster* [online], <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/121732>

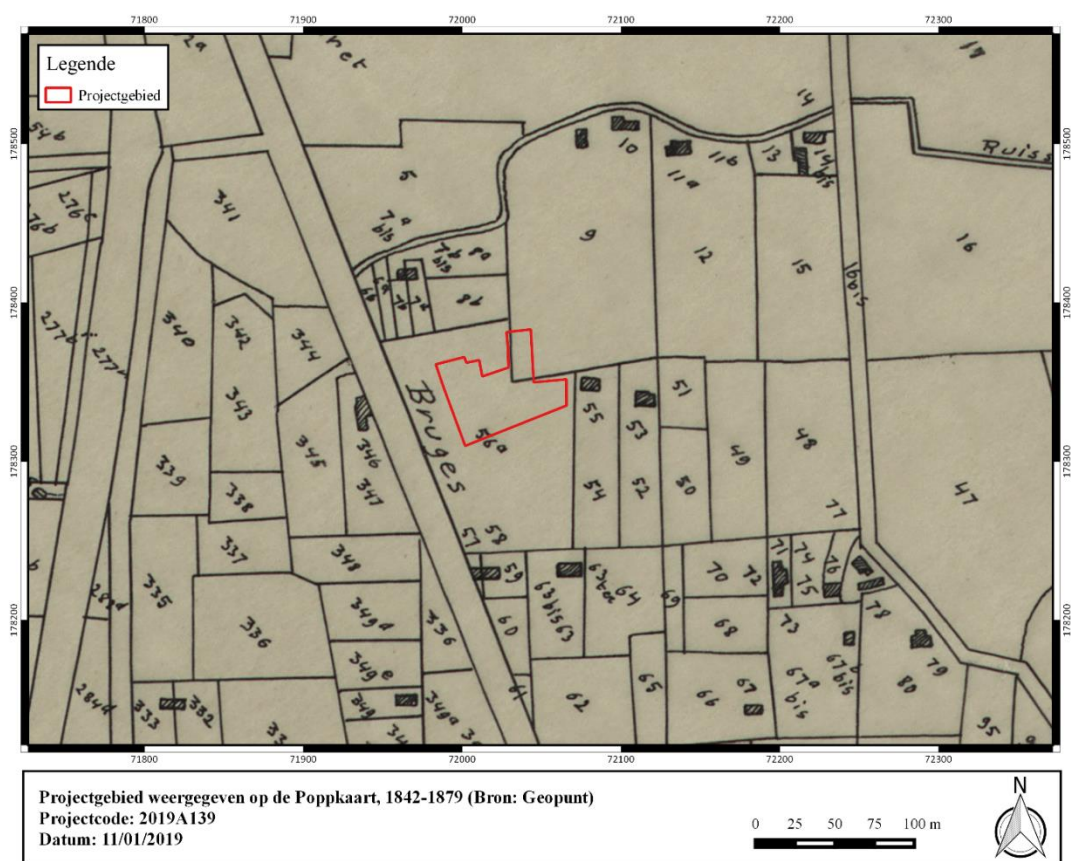

Figuur 15: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).

Figuur 16: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca. 1840 (Bron: Geopunt).

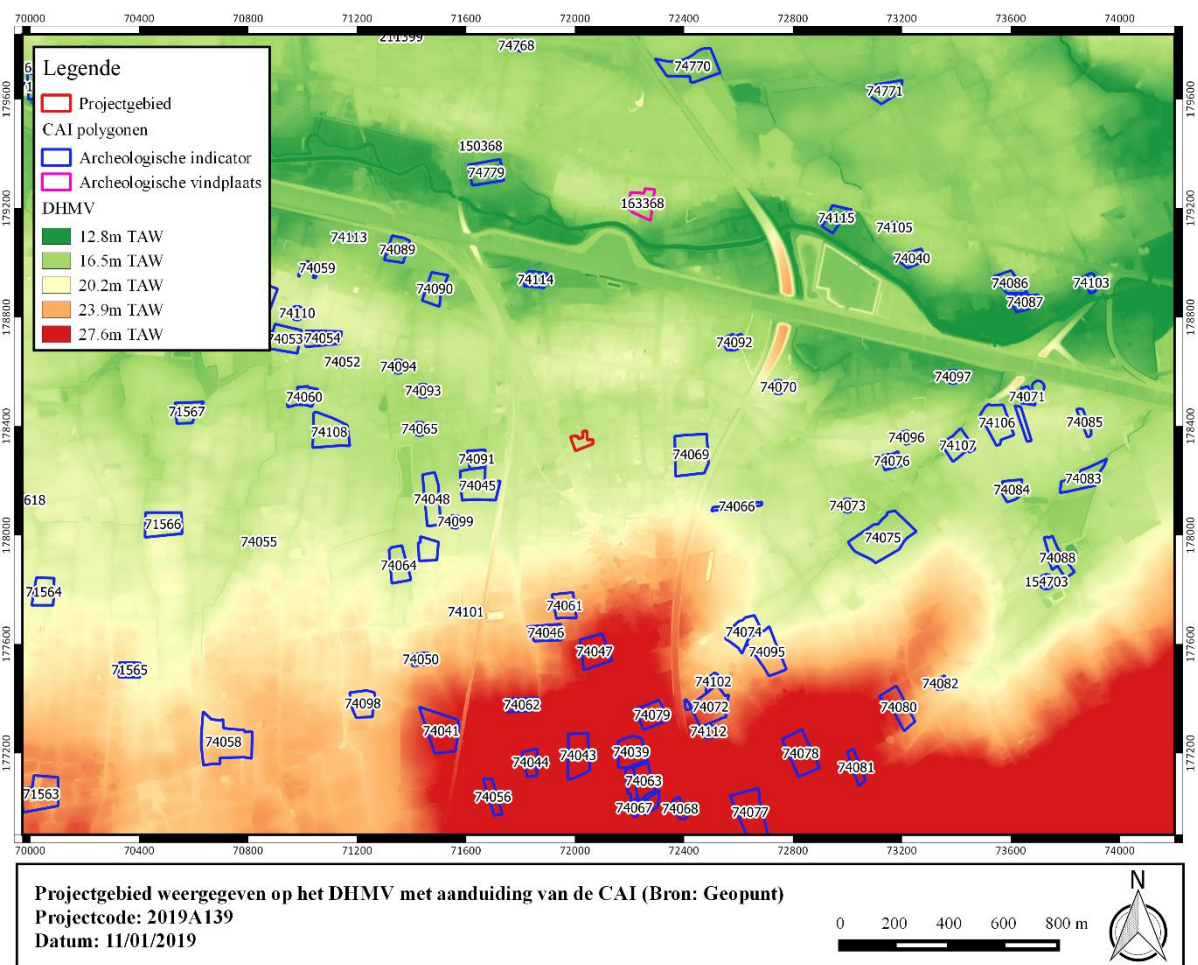

Figuur 17: Projectgebied weergegeven op de Poppkaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt).

1.4.2.3 Overzicht van de gekende archeologische waarden

Binnen het projectgebied zijn geen archeologische waarden gekend. Archeologische vondsten en sporen in de omgeving van het plangebied zijn eerder beperkt. In een straal van 2 km werden slechts drie onderzoeken met ingreep in de bodem uitgevoerd. Tijdens een mechanische prospectie, op zo'n 1 km ten noordwesten van het plangebied, werd een vlakgraf met verrommeld menselijk botmateriaal aangetroffen (CAI 150368). Op zo'n 890 m ten noorden van het onderzoeksgebied konden, eveneens tijdens een mechanische prospectie, lithisch materiaal uit de steentijd, een fragment van klokbekeraardewerk, handgevormd aardewerk uit de ijzertijd of Romeinse tijd en een mogelijke verdedigingsstructuur uit de nieuwe tijd opgemerkt worden (CAI 163368). Op 2 km ten noorden van het projectgebied kwamen lithisch materiaal, sporen geassocieerd met volmiddeleeuws en laatmiddeleeuws aardewerk en een tonput uit de nieuwe tijd aan het licht (CAI 211399). Daarnaast werden tijdens veldprospecties voornamelijk lithisch materiaal en aardewerk uit de middeleeuwen geconstateerd. Ten slotte werden op basis van cartografische bronnen meerdere sites met walgracht genoteerd.

Figuur 18: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de CAI (Bron: Geopunt).

I. Archeologische vindplaatsen

150368	Mechanische prospectie (2009); NK: 15 meter Nieuwe tijd: vlakgraf - Dik pakket vol verrommeld menselijk botmateriaal (verder werd hier ook de fundering van de kasteelmuur onderzocht)
--------	--

	Bron: Acke B., 2009. Archeologische prospectie kerkomgeving Ingelmunster (prov. West-Vlaanderen). Basisrapport - november 2009
163368	Boring (2012); Mechanische prospectie (2012, 2013); NK: 15 meter Steentijd: lithisch materiaal - Uit de boringen: enkele chips, een afslag en een kern. Voornamelijk gesitueerd in het zuidelijke gedeelte van het onderzoeksgebied. De proefputten leverden 28 bijkomende artefacten op. Geen van de artefacten laat een toewijzing aan een bepaalde periode toe – een steker Laat-Neolithicum: Kuil met fragment klokbekeraardewerk. Metaaltijden: enkele fragmenten handgevormd aardwerk, vermoedelijk behorend tot de ijzertijd of Romeinse periode – verschillende kuilen met klokbekeraardewerk Nieuwe tijd: dubbele grachtstructuur, met rechte wanden en vlakke bodem. Mogelijk een verdedigingsstructuur. Daarnaast nog enkele kuilen. Onbepaald: enkele fragmenten gedraaid aardewerk Bron: Noens G., Mikkelsen J. 2013: Archeologisch proefputtenonderzoek Ingelmunster Nijverheidsstraat (prov. West-Vlaanderen), Ingelmunster. & Bruyninckx T. 2013: Archeologische prospectie Ingelmunster Nijverheidsstraat (prov. West-Vlaanderen). Basisrapport, Ingelmunster.
211399	Mechanische prospectie (2015); NK: 15 m Steentijd: lithisch materiaal (afslag in vuursteen). Volle middeleeuwen: enkele sporen geassocieerd met volmiddeleeuws aardewerk. Late middeleeuwen: enkele sporen geassocieerd met laatmiddeleeuws aardewerk. Nieuwe tijd: tonput. Het materiaal in de vulling van de insteek wijst op een datering in de 18de eeuw. Nieuwste tijd: enkele lagen, muren, put en kuil Bron: Cornelis L., Krekelbergh N., Van Remoorter O., Vanden Borre J. 2015: Archeologische prospectie met ingreep in de bodem, Ingelmunster Korenbloemstraat, BAAC Vlaanderen rapport 135, Gent.

II. Archeologische indicatoren

Historisch-cartografische en iconografische data

71563	Indicator cartografie; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
71564	Indicator cartografie; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
71565	Indicator cartografie; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
71566	Indicator cartografie; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
71567	Indicator cartografie; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
74765	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
74768	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
74770	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
74771	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
74779	Indicator cartografie; NK: 15 meter Merovingische periode: klooster - een Engels (?) klooster uit 7de eeuw op de plaats van het huidige kasteel, wordt geplunderd en in brand gestoken door de Noormannen. Volle middeleeuwen: waterburcht - 1071-1093: graaf Robrecht de Fries bouwt een waterburcht op de ruïnes van het klooster. Deze plaats wordt uitgekozen omwille van de strategische ligging op de kruising van de Mandel en de krijgsweg Kortrijk-Brugge - In 1580 heeft de waterburcht zwaar te lijden onder de z.g. "Slag van Ingelmunster".

	17de eeuw: duiventoren 18de eeuw: lusthof - In het begin van de 18de eeuw, onder bouwheer Gebhard Franciscus de Plotho, heer van Ingelmunster in 1709-1755, herrijst het kasteel onder Franse invloed fasegewijs als een classicistisch geïnspireerd U-vormig bouwwerk met staatsieplein Bron: Crois, R. 1966: De duiventoren van Ingelmunster, Biekorf, Westvlaams Archief voor Geschiedenis, Oudheidkunde en Folklore 67.11, 352-354.
--	--

Veldprospecties

74039	Veldprospectie (1982); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Romeinse tijd: aardewerk Late middeleeuwen: aardewerk
74040	Veldprospectie (1982); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Late middeleeuwen: aardewerk
74041	Veldprospectie (1982); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Middeleeuwen: aardewerk
74042	Veldprospectie (1982); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Middeleeuwen: aardewerk
74043	Veldprospectie (1982); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Middeleeuwen: aardewerk
74044	Veldprospectie (1982); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Middeleeuwen: aardewerk
74045	Veldprospectie (1982); NK: 150 meter

	Steentijd: lithisch materiaal Late middeleeuwen: aardewerk
74046	Veldprospectie (1982); NK: 15 meter Steentijd: lithisch materiaal Late middeleeuwen: aardewerk
74047	Veldprospectie (1982); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Late middeleeuwen: aardewerk
74048	Veldprospectie (1982); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Romeinse tijd: aardewerk Late middeleeuwen: aardewerk
74049	Veldprospectie (1982); NK: 150 meter Late middeleeuwen: aardewerk
74050	Veldprospectie (1982); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Late middeleeuwen: aardewerk
74051	Veldprospectie (1982); NK: 150 meter 18^e eeuw: aardewerk
74052	Veldprospectie (1983); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Late middeleeuwen: aardewerk
74053	Veldprospectie (1983); NK: 15 meter Steentijd: lithisch materiaal Late middeleeuwen: aardewerk
74054	Veldprospectie (1983); NK: 15 meter Steentijd: lithisch materiaal

	Late middeleeuwen: aardewerk
74055	Veldprospectie (1984); NK: 15 meter Steentijd: lithisch materiaal Late middeleeuwen: aardewerk
74056	Veldprospectie (1984); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Middeleeuwen: aardewerk
74058	Veldprospectie (1984); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Romeinse tijd: aardewerk Late middeleeuwen: aardewerk
74059	Veldprospectie (1890); NK: 15 meter Neolithicum: lithisch materiaal
74060	Veldprospectie (1984); NK: 15 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
74061	Veldprospectie (1984); NK: 15 meter Steentijd: lithisch materiaal Late middeleeuwen: aardewerk
74062	Veldprospectie (1984); NK: 15 meter Steentijd: lithisch materiaal Late middeleeuwen: aardewerk
74063	Veldprospectie (1984); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Romeinse tijd: aardewerk Late middeleeuwen: aardewerk
74064	Veldprospectie (1984); NK: 15 meter Steentijd: lithisch materiaal

	Late middeleeuwen: aardewerk
74065	Veldprospectie (1984); NK: 15 meter Steentijd: lithisch materiaal Late middeleeuwen: aardewerk
74066	Veldprospectie (1984); NK: 15 meter Steentijd: lithisch materiaal Late middeleeuwen: aardewerk
74067	Veldprospectie (1984); NK: 150 meter Late middeleeuwen: aardewerk
74068	Veldprospectie (1984); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal 18 ^e eeuw: aardewerk
74069	Veldprospectie (1984); NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht - aardewerk
74070	Veldprospectie (1984); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Late middeleeuwen: aardewerk
74071	Veldprospectie (1984); NK: 15 meter Steentijd: lithisch materiaal Midden-Romeinse tijd: aardewerk Middeleeuwen: aardewerk, steengoed, metaal, bouwmetaal
74072	Veldprospectie (1984); NK: 150 meter Steentijd: aardewerk Late middeleeuwen: aardewerk
74073	Veldprospectie (1984); NK: 15 meter Steentijd: lithisch materiaal Romeinse tijd: aardewerk

	Late middeleeuwen: aardewerk
74074	Veldprospectie (1984); NK: 150 meter Steentijd: aardewerk Late middeleeuwen: aardewerk
74075	Veldprospectie (1984); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Late middeleeuwen: aardewerk
74076	Veldprospectie (1984); NK: 15 meter Steentijd: lithisch materiaal Romeinse tijd: aardewerk Late middeleeuwen: aardewerk
74077	Veldprospectie (1984); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Late middeleeuwen: aardewerk
74078	Veldprospectie (1984); NK: 15 meter Steentijd: lithisch materiaal Metaaltijden: aardewerk Late middeleeuwen: aardewerk
74079	Veldprospectie (1984); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Romeinse tijd: aardewerk Late middeleeuwen: aardewerk
74080	Veldprospectie (1984); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Late middeleeuwen: aardewerk
74081	Veldprospectie (1984); NK: 150 meter Late middeleeuwen: aardewerk

74082	Veldprospectie (1984); NK: 15 meter 18 ^{de} eeuw: aardewerk
74083	Veldprospectie (1984); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Late middeleeuwen: aardewerk
74084	Veldprospectie (1984); NK: 15 meter Steentijd: lithisch materiaal Middeleeuwen: aardewerk
74085	Veldprospectie (1984); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Romeinse tijd: aardewerk Late middeleeuwen: aardewerk
74086	Veldprospectie (1984); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Metaaltijden: aardewerk Middeleeuwen: aardewerk
74087	Veldprospectie (1984); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Late middeleeuwen: aardewerk
74088	Veldprospectie (1984); NK: 150 meter Middeleeuwen: aardewerk
74089	Veldprospectie (1985); NK: 15 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
74090	Veldprospectie (1985); NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
74091	Veldprospectie (1985); NK: 150 meter Late middeleeuwen: aardewerk

74092	Veldprospectie (1985); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Late middeleeuwen: aardewerk
74093	Veldprospectie (1985); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Late middeleeuwen: aardewerk
74094	Veldprospectie (1985); NK: 15 meter Steentijd: lithisch materiaal Late middeleeuwen: aardewerk
74095	Veldprospectie (1985); NK: 150 meter Romeinse tijd: aardewerk Late middeleeuwen: aardewerk
74096	Veldprospectie (1985); NK: 15 meter Volle middeleeuwen: aardewerk Late middeleeuwen: aardewerk
74097	Veldprospectie (1985); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Late middeleeuwen: aardewerk
74098	Veldprospectie (1985); NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
74099	Veldprospectie (1985); NK: 150 meter Nieuwe tijd: aardewerk – steengoed - bouwmateriaal
74100	Veldprospectie (1985); NK: 150 meter Romeinse tijd: aardewerk Late middeleeuwen: aardewerk
74101	Veldprospectie (1985); NK: 150 meter Nieuwe tijd: aardewerk – steengoed

74102	Veldprospectie (1985); NK: 150 meter Nieuwe tijd: aardewerk – steengoed
74103	Veldprospectie (1985); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Late middeleeuwen: aardewerk
74104	Veldprospectie (1985); NK: 150 meter Romeinse tijd: aardewerk Nieuwe tijd: aardewerk
74105	Veldprospectie (1985); NK: 15 meter Steentijd: lithisch materiaal Late middeleeuwen: aardewerk
74106	Veldprospectie (1985); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Volle middeleeuwen: aardewerk Nieuwe tijd: aardewerk
74107	Veldprospectie (1985); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Volle middeleeuwen: aardewerk Nieuwe tijd: aardewerk
74108	Veldprospectie (1985); NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
74109	Veldprospectie (1985); NK: 15 meter Steentijd: lithisch materiaal Volle middeleeuwen: aardewerk
74110	Veldprospectie (1985); NK: 150 meter Steentijd: lithisch materiaal Romeinse tijd: aardewerk

	Nieuwe tijd: aardewerk
74111	Veldprospectie (1985); NK: 150 meter Romeinse tijd: aardewerk
74112	Veldprospectie (1985); NK: 150 meter 18 ^e eeuw: aardewerk
74113	Veldprospectie (1985); NK: 150 meter Middeleeuwen: motte - op historische kaarten wordt een ronde tot ovaalvormige gracht weergegeven - kan mogelijk ook site met walgracht zijn (maar dan wel aan de kleine kant) - vermoedelijk eerder motte: aanwijzingen dat gebied binnen gracht opgehoogd was
74114	Veldprospectie (1985); NK: 150 meter Late middeleeuwen: In oorsprong site met walgracht (type A1): vierkant omgracht, de grachten zijn gedempt.
74115	Veldprospectie (1985); NK: 150 meter Nieuwe tijd: site met walgracht

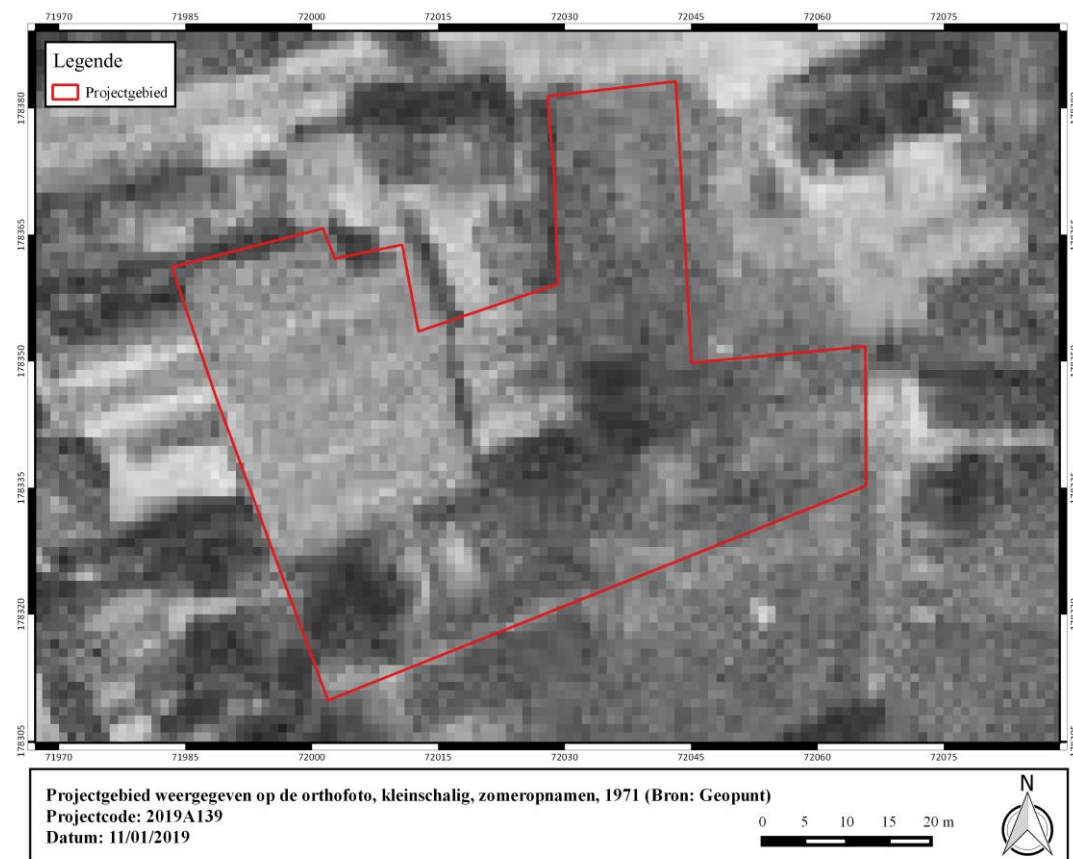
Luchtfotografie

154703	Luchtfotografie; NK: 150 meter Onbepaald: circulaire structuur (grafheuvel)
--------	--

1.4.2.4 Huidige gebruik en verstoringen

De orthofotosequentie geeft een beperkte evolutie weer in het bodemgebruik binnen de contour van het plangebied gedurende de laatste decennia.

Het bodemgebruik binnen het onderzoeksgebied blijft voor het grootste deel onveranderd. De enige wijziging bemerken we tussen de orthofoto van 1971 en die van 1979-1991. Waar in 1971 de zuidwestelijke hoek verhard is, staat op deze plaats in 1979-1991 een gebouw (fabriek/loods) (700m²). Ook de noordwestelijke hoek van het terrein is ingenomen door bebouwing (1000m²). Na 1979-1991 is het volledig westelijk deel van het projectgebied dus bebouwd. Het oostelijk deel is verhard en wordt als parking en oprijlaan gebruikt.

Figuur 19: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt).

Figuur 20: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1991 (Bron: Geopunt).

Figuur 21: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2000-2003 (Bron: Geopunt).

Figuur 22: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2008-2011 (Bron: Geopunt).

Figuur 23: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2017 (Bron: Geopunt).

1.5 Synthese

Op het projectgebied in de Hendrik Consciencestraat in Ingelmunster plant de opdrachtgever de verkaveling van een terrein met een totale oppervlakte van 3029 m². De initiatiefnemer plant er een verkaveling van acht loten, bijhorende nutsvoorzieningen en een nieuw aan te leggen centrale wegenis. Om de geplande werken te realiseren dienen de bestaande gebouwen gesloopt en de verharding verwijderd te worden. Verspreid over het plangebied worden acht loten ontwikkeld. De oppervlaktes van de loten variëren: 377 m², 192 m², 192 m², 192 m², 192 m², 298 m², 240 m² en 385 m². Daarnaast is een centrale wegenis met een totale oppervlakte van ongeveer 510 m² gepland. Langsheen deze weg zijn groenzones voorzie. Het lijkt geen twijfel dat alle geplande werken in het kader van de ontwikkeling, het met de bouwwerken gepaard gaande werfverkeer en de mogelijk toekomstige ingrepen in de individuele kavels, het potentieel archeologisch bodemarchief op het volledige plangebied zullen verstoren.

Landschappelijk gezien is de ligging van het plangebied behoorlijk gunstig te noemen voor agrarische of bewoningsactiviteiten. Het onderzoeksterrein bevindt zich tussen de lager gelegen vallei van het Kanaal Roeselare-Leie en de hoger gelegen west-oost georiënteerde zandleemrug. Hydrografisch is het projectgebied gelegen in het Leiebekken, deelbekken Mandel. Ten noorden van het onderzoeksterrein is het Kanaal Roeselare-Leie gelegen, ten oosten de Mispelaarbeek. De Quartair geologische kaart geeft een profielopbouw weer van fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan gevolgd door een eolische afzetting van het Weichseliaan tot mogelijk Vroeg-Holoceen (zandleem tot leem). Deze afzetting kan eventuele hellingsafzettingen bevatten van het Quartair. De bodemkaart geeft twee bodemtypes weer. Het bodemtype OB is een kunstmatig bodemtype waarbij de natuurlijke bodem sterk verstoord kan zijn door de aanwezige verharding of bebouwing. Hierdoor is het niet altijd mogelijk de natuurlijke bodem te herkennen. Het bodemtype Pcc is een matig droge licht zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont. Deze bodem heeft een 25-30 cm dikke grijsbruine bouwvoor en is goed humeus. Door in cultuurname is een deel van de uitlogingshorizont met de bouwvoor vermengd tot een homogeen goed humeuze Ap waaronder een bruingele overgangshorizont voorkomt van 20-30 cm dik. De verbrokkelde textuur B situeert zich tussen 50 en 80 cm. Veel Pcc gronden zijn beïnvloed door de Tertiair onderliggende formaties welke op wisselende diepte een gevarieerd substraat vormen.

In het midden van de 18de eeuw lijkt het plangebied in gebruik te zijn geweest deels als akkerland en deels als boomgaard. Net ten noordwesten van het plangebied is bebouwing zichtbaar. In het midden van de 19de eeuw is binnen het plangebied nog steeds geen bebouwing waarneembaar. Vanaf het einde van de 20ste eeuw is bebouwing aanwezig. Het terrein is deels bebouwd en deels verhard. Deze situatie blijft tot op heden onveranderd.

Binnen het projectgebied zijn geen archeologische waarden gekend. Archeologische vondsten en sporen in de omgeving van het plangebied zijn eerder beperkt. In een straal van 2 km werden slechts drie onderzoeken met ingreep in de bodem uitgevoerd. Tijdens een mechanische prospectie, op zo'n 1 km ten noordwesten van het plangebied, werd een vlakgraf met verrommeld menselijk botmateriaal aangetroffen (CAI 150368). Op zo'n 890 m ten noorden van het onderzoeksgebied konden, eveneens tijdens een mechanische prospectie, lithisch materiaal uit de steentijd, een fragment van klokbekeraardewerk, handgevormd aardewerk uit de ijzertijd of Romeinse tijd en een mogelijke verdedigingsstructuur uit de nieuwe tijd opgemerkt worden (CAI 163368). Op 2 km ten noorden van het projectgebied kwamen lithisch materiaal, sporen geassocieerd met volmiddeleeuws en laatmiddeleeuws aardewerk en een tonput uit de nieuwe tijd aan het licht (CAI 211399). Daarnaast werden tijdens veldprospecties

voornamelijk lithisch materiaal en aardewerk uit de middeleeuwen geconstateerd. Ten slotte werden op basis van cartografische bronnen meerdere sites met walgracht genoteerd.

1.5.1.1 Interpretatie van aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed

Op basis van het geraadpleegde kaartmateriaal, de orthofoto's en de literatuur lijkt het projectgebied in het midden van de 18de eeuw deels in gebruik te zijn geweest als akkerland en deels als boomgaard. Vanaf het einde van de 20ste eeuw is binnen de contouren van het projectgebied bebouwing waarneembaar. Deze bebouwing is vandaag de dag nog steeds aanwezig.

De aanwezigheid van archeologisch erfgoed kan op basis van dit bureauonderzoek niet met zekerheid uitgesloten, noch bevestigd worden. In de directe en ruime omgeving werden in het verleden slechts enkele archeologische vaststellingen gedaan aan de hand van archeologisch onderzoek met en zonder ingreep in de bodem. Bijgevolg is het archeologisch potentieel voor deze zone vrij onbekend. De onderzoeken geven indicaties voor sporen en vondsten uit de steentijd, middeleeuwen en nieuwe tijd. Gezien de bebouwing kan het bodemarchief potentieel (deels) verstoord zijn. Welke impact de bouw van dit gebouw en de aanleg van de verharding had op eventueel aanwezige archeologische sites is op basis van dit bureauonderzoek niet exact vast te stellen. Verdere onderzoeksdaden dringen zich op.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2017: *Ingelmunster* [online], <https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/121732> (geraadpleegd op 22 januari 2019).

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.